Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25.10.2002, sp. zn. 20 Cdo 554/2002, ECLI:CZ:NS:2002:20.CDO.554.2002.1

Číslo: 62/2004

Právní věta: Námitkou, že v soudním řízení, ve kterém bylo vydáno vykonávané rozhodnutí, ustanovil soud účastníku, jehož pobyt nebyl do skončení řízení znám, opatrovníka podle § 29 odst. 3 o. s. ř., ač šetření o pobytu účastníka bylo neúplné, se soud v řízení o výkon rozhodnutí zabývat nemůže.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 25.10.2002

Spisová značka: 20 Cdo 554/2002

Číslo rozhodnutí: 62

Číslo sešitu: 7

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Výkon rozhodnutí

Předpisy: § 251 odst. 3 předpisu č. 99/1963Sb.
§ 29 odst. 3 předpisu č. 99/1963Sb.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Usnesením ze dne 5. 12. 2001 potvrdil K r a j s k ý s o u d v Praze usnesení ze dne 10. 9. 2001, kterým O k r e s n í s o u d v Kutné Hoře nařídil – podle rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 7 ze dne 8. 4. 1998 – k vydobytí pohledávky oprávněné ve výši 30 135 Kč s 19% úrokem z prodlení od 14. 5. 1994 do zaplacení, nákladů předcházejícího řízení (6008 Kč) a nákladů exekuce (9990 Kč) výkon rozhodnutí srážkami ze mzdy, na niž má povinný nárok vůči plátci mzdy (B., a. s.); povinného zavázal k náhradě nákladů odvolacího řízení ve výši 4590 Kč. O vykonatelnosti uvedeného rozsudku (opatřeného doložkou právní moci dnem 9. 5. 1998) odvolací soud nepochyboval, přičemž ostatní předpoklady nařízení výkonu rozhodnutí měl za splněny.

Rozhodnutí odvolacího soudu napadl povinný (zastoupen advokátem) včasným dovoláním, jehož přípustnost opřel o ustanovení § 238a odst. 1 písm. c) zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů. Námitkou, že rozsudek, jehož výkon oprávněná požaduje, se dosud nestal vykonatelným, uplatnil důvod podle § 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř. (nesprávné právní posouzení věci). V nalézacím řízení, jež vydání podkladového rozhodnutí předcházelo, mu byl – jako účastníku neznámého pobytu – ustanoven opatrovník v rozporu s tehdy účinným ustanovením § 29 odst. 2 o. s. ř. (do 27. 7. 1997 byl trvale hlášen na adrese P. 7 a od uvedeného data pak bydlel ve Ž., soud si však změnu bydliště neověřil a na novou adresu povinnému nedoručoval). Jakmile se o vydání rozsudku dozvěděl, podal proti němu dne 10. 8. 2001 odvolání, o němž dosud nebylo rozhodnuto.

Navrhl proto, aby dovolací soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 10a o. s. ř.) nejdříve posuzoval, zda je dovolání přípustné.

Podle ustanovení § 236 odst. 1 o. s. ř. lze dovoláním napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu, pokud to zákon připouští.

Jestliže napadeným rozhodnutím je usnesení odvolacího soudu, jímž bylo potvrzeno usnesení, kterým soud prvního stupně rozhodl o návrhu na nařízení výkonu rozhodnutí, je dovolání ve smyslu § 238a odst. 1 písm. c) o. s. ř. přípustné za podmínek vymezených v § 237 odst. 1 písm. b) nebo c) o. s. ř. (srov. § 238a odst. 2 o. s. ř.). Protože použití ustanovení § 237 odst. 1 písm. b) o. s. ř. nepřipadá v úvahu, neboť usnesení soudu prvního stupně, kterým byl nařízen výkon rozhodnutí, nepředcházelo dřívější – odvolacím soudem zrušené – rozhodnutí téhož soudu, lze o přípustnosti dovolání uvažovat jen z pohledu ustanovení § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř.

N e j v y š š í s o u d dovolání zamítl.

Z odůvodnění:

Podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. c) ve spojení s § 238a odst. 1 a 2 o. s. ř. je dovolání proti usnesení, jímž odvolací soud potvrdil usnesení, kterým soud prvního stupně rozhodl o návrhu na nařízení výkonu rozhodnutí (nařídil výkon rozhodnutí), přípustné, jestliže dovolací soud dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí má ve věci samé po právní stránce zásadní význam. O takový případ jde zejména tehdy, řeší-li právní otázku, která v rozhodování dovolacího soudu nebyla dosud vyřešena nebo která je odvolacími soudy nebo dovolacím soudem rozhodována rozdílně, nebo řeší-li právní otázku v rozporu s hmotným právem (srov. § 237 odst. 3 ve spojení s § 238a odst. 2 o. s. ř.).

Vzhledem k obsahu dovolání a při vázanosti uplatněným dovolacím důvodem podle § 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř., jímž lze namítat, že rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci, je možné zásadní právní význam napadeného usnesení spojovat s otázkou, zda případné nesplnění podmínek pro ustanovení opatrovníka účastníku neznámého pobytu v řízení, jehož výsledkem bylo vydání podkladového rozhodnutí, je samo o sobě překážkou nařízení jeho výkonu.

Protože jde o otázku, která v rozhodování dovolacího soudu dosud řešena nebyla, přičemž její posouzení se promítá nejen do výsledku konkrétního řízení, ale významově zasahuje do širšího kontextu soudní praxe, je rozhodnutí odvolacího soudu ve smyslu § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř. zásadně právně významné; dovolání je tudíž přípustné.

Právní posouzení věci (a to z hlediska práva nejen hmotného, nýbrž – a o tento případ jde v souzené věci – i procesního) je nesprávné, jestliže odvolací soud posoudil věc podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu sice správně určenou nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

Podle ustanovení § 251 o. s. ř., nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Při rozhodování o návrhu na nařízení výkonu rozhodnutí pro vymožení peněžitého plnění soud – z hlediska jeho věcného posouzení – zkoumá, zda rozhodnutí (jiný exekuční titul), jehož výkon je navrhován, bylo vydáno oprávněným orgánem, zda je vykonatelné po stránce formální a materiální, zda oprávněný a povinný jsou věcně legitimováni, zda je výkon rozhodnutí navrhován v takovém rozsahu, který stačí k uspokojení oprávněného (§ 263 odst. 1 o. s. ř.), zda k vydobytí pohledávky nepostačuje výkon rozhodnutí nařízený nebo navržený jiným způsobem (§ 263 odst. 2 o. s. ř.), zda

vymáhané právo není prekludováno a zda navržený způsob výkonu rozhodnutí není zřejmě nevhodný (§ 264 odst. 1 o. s. ř.). Věcnou správnost vykonávaného rozhodnutí (jiného exekučního titulu) soud přezkoumávat nemůže (stejně jako nepřihlíží k tomu, zda povinný uloženou povinnost splnil, případně v jakém rozsahu).

Vykonatelnost rozhodnutí (jiného exekučního titulu), jehož výkon byl navržen, je vlastnost, která je činí způsobilým k tomu, aby bylo i proti vůli povinného subjektu uskutečněno. Závěr o tom, že rozhodnutí (jiný exekuční titul) není v době, kdy soud rozhoduje o návrhu oprávněného na nařízení výkonu rozhodnutí, vykonatelné, je důvodem zamítnutí návrhu; byl-li nedostatek vykonatelnosti zjištěn poté, co výkon rozhodnutí byl již nařízen, musí soud (i bez návrhu) výkon rozhodnutí zastavit (§ 268 odst. 1 písm. a/, § 269 odst. 1 o. s. ř.).

I když soud vychází především z připojeného stejnopisu rozhodnutí opatřeného potvrzením o jeho vykonatelnosti (§ 261 odst. 2 o. s. ř.), případně z potvrzení vykonatelnosti vyznačeného přímo na návrhu na nařízení výkonu rozhodnutí (§ 261 odst. 3 o. s. ř.), je oprávněn (a povinen) v případě pochybností provést potřebná zjištění přímo ze spisu o řízení, v němž bylo vydáno vykonávané soudní rozhodnutí (zejména zjištění, zda rozhodnutí bylo řádně doručeno). O tom, za jakých podmínek se podkladové rozhodnutí stane vykonatelným po stránce formální – a o ni v dané věci jde – pojednávají, je-li jím rozsudek vydaný soudem v občanském soudním řízení, ustanovení § 161 a § 162 o. s. ř. Rozsudek ukládající povinnost plnit je vykonatelný, jakmile uplyne lhůta k plnění; počátek této lhůty se odvíjí buď od právní moci, která nastává tehdy, když doručený rozsudek již nelze napadnout odvoláním, nebo od jeho doručení tomu, kdo má plnit (srov. § 159 odst. 1, § 160 odst. 1, 4, 161 odst. 1 o. s. ř.). Základem úvah ústících v závěr, že rozsudek, jehož výkon oprávněný navrhl, byl v době rozhodování soudu vykonatelný, je najisto postavené doručení stejnopisu jeho písemného vyhotovení do vlastních rukou těm osobám, které určuje § 158 odst. 2 o. s. ř., tj. účastníkům, popřípadě jejich zástupcům.

V projednávané věci je exekučním titulem rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 7 ze dne 8. 4. 1998, jímž byl povinný zavázán do tří dnů od právní moci rozsudku zaplatit oprávněné 30 135 Kč s příslušenstvím a na nákladech řízení 6008 Kč. Povinného, jehož pobyt soud pokládal za neznámý, zastupoval v řízení opatrovník ustanovený ve smyslu § 29 odst. 2 občanského soudního řádu ve znění účinném do 31. 12. 2000 (podle potvrzení obvodního soudu nabyl rozsudek dne 9. 5. 1998 právní moci).

Nejvyšší soud v mnoha rozhodnutích (např. usnesení ze dne 25. 5. 2000, sp. zn. 20 Cdo 2475/98, uveřejněném v časopise Soudní judikatura 11/2000 pod č. 123, usnesení ze dne 29. 5. 2002, sp. zn. 20 Cdo 970/2001, uveřejněném v časopise Soudní judikatura 6/2002 pod č. 105) vysvětlil, že okolnost, že soudní řízení, jež předcházelo vydání k výkonu navrženého rozhodnutí, bylo postiženo vadou (ať již zmatečnostní ve smyslu § 237 odst. 1 občanského soudního řádu ve znění účinném do 31. 12. 2000, nebo „jinou“ vadou podle § 241 odst. 2 písm. b/ téhož zákona), nezakládá současně vadu řízení o výkon takového rozhodnutí. Pokud tedy dovolatel tvrdí, že v řízení vedeném u Obvodního soudu pro Prahu 7 pod sp. zn. 5 C 159/97 mu byl ustanoven opatrovník, ačkoli k tomu nebyly splněny podmínky stanovené v § 29 odst. 2 občanského soudního řádu ve znění účinném do 31. 12. 2000 (šetření pobytu zůstalo kusé), a z toho důvodu s ním soud nejednal (ani mu nedoručil rozsudek), namítá, že mu nesprávným postupem soudu v průběhu řízení byla odňata možnost jednat před soudem. Uvedená námitka je však relevantní toliko v řízení o řádném opravném prostředku proti rozsudku, který ostatně povinný podal (při řešení včasnosti odvolání bude posouzení účinků doručení stejnopisu písemného vyhotovení rozsudku opatrovníku z pohledu splnění předpokladů pro jeho ustanovení klíčové).

Odtud vyplývá závěr, že námitkou nezákonnosti ustanovení opatrovníka v soudním řízení, ve kterém bylo vydáno rozhodnutí, jehož výkon byl navržen, se soud výkonu zabývat nemůže. Při posuzování

otázky vykonatelnosti podkladového rozhodnutí by významné mohlo být jen tvrzení, že stejnopis jeho písemného vyhotovení nebyl řádně doručen ustanovenému opatrovníku; tuto námitku však dovolatel nevznesl.

Protože odvolací soud vycházel z výše uvedeného, je jeho právní posouzení správné a argumenty uplatněné v dovolání neobstojí. Jelikož vady uvedené v § 229 odst. 1, § 229 odst. 2 písm. a), b), § 229 odst. 3 o. s. ř. a jiné vady řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, dovolatel – ve vztahu k řízení o výkon rozhodnutí – netvrdil a ze spisu nevyplývají, Nejvyšší soud – bez jednání (§ 243a odst. 1 o. s. ř.) – dovolání jako nedůvodné zamítl (§ 243b odst. 2, část věty před středníkem, odst. 6 o. s. ř.).